

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 25. oktobar 2021. godine
Br.ref.:RK 1876/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI56/21

Podnosilac

Emrush Berisha

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda
Pml. br. 275/20 od 9. novembra 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Emrush Berisha, sa prebivalištem u selu Mirosavlje, opština Uroševac (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Berat Tmava, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) Pml. br. 275/20 od 9. novembra 2020. godine u vezi sa presudom Apelacionog suda PA1. br. 27/2020 od 28. februara 2020. godine i presudom Osnovnog suda u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud) P. br. 4232/2019 od 11. oktobra 2019. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu presudu Vrhovnog suda primio 26. novembra 2020. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su, prema navodima podnosioca zahteva, povređena njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 19. marta 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 22. marta 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 26. marta 2021. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog dana, kopija zahteva je dostavljena Vrhovnom sudu.
9. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12. (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP. 71-2/21, utvrđeno je da sudija Gresa Caka-Nimani preuzima dužnost predsednice Suda po isteku mandata trenutne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, dana 26. juna 2021. godine.

10. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 9. (Prevremeni istek mandata) Zakona i pravila 7. (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika, sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku na mesto sudije Ustavnog suda.
11. Dana 27. maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom br. K.SH. KI56/21 o zameni sudije izvestioca, imenovala sudiju Remziju Istrefi-Peci za sudiju izvestioca umesto sudije Bekima Sejdiua.
12. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP. 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, a na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednici Arti Rama-Hajrizi je istekao mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
13. Dana 7. oktobra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno/većinom glasova iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

14. Na osnovu spisa predmeta, dana 20. juna 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini – Opšte odeljenje (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) podiglo je optužnicu [PP. II. br. 4232/19] protiv podnosioca zahteva zbog krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 370. stavovi 9. i 8. u vezi sa stavom 6. i stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
15. Dana 11. oktobra 2019. godine, Osnovni sud je presudom [P. br. 4232/2019] odlučio sledeće: (i) podnosilac zahteva je oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 370. stavovi 9. i 8. u vezi sa članom 6. i 1. KZRK-a i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) meseci; (ii) podnosiocu zahteva je u skladu sa članom 59. stavovi 1. i 2. tačka 2.6 u vezi sa članom 65. KZRK-a, izrečena dopunska kazna, oduzimanje vozačke dozvole "B" kategorije; i (iii) oštećeni D.S. i E.B. su radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva upućeni na građansku parnicu.
16. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv presude Osnovnog suda zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se žalba usvoji kao osnovana, da se ožalbena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje. Žalbu je izjavio i tužilac Osnovnog suda u Prištini.
17. Dana 28. februara 2020. godine, Apelacioni sud je presudom [PA.1. br. 27/2020] odlučio sledeće: (i) povodom žalbe tužioca Osnovnog tužilaštva u Prištini i žalbe branioca podnosioca zahteva, presuda Osnovnog suda je preinačena, tako što je podnosilac zahteva zbog izvršenja krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 370. stavovi 9. i 8. u vezi sa članom 6. i 1. KZRK-a, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine i 6 (šest) meseci, uračunavajući mu u izrečenu kaznu i vreme provedeno u kućnom pritvoru od 21.05.2019. godine do 11.10.2019. godine; (ii) zabranjeno mu je dobijanje vozačke dozvole u roku od 1 (jedne) godine od dana završetka

izdržavanja gore navedene izrečene kazne; i (iii) da preostali deo ožalbene presude ostaje nepromenjen.

18. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 384. stav 2. podstav 2.1 i povreda krivičnog zakona iz člana 385. stav 1. podstav 1.2, sa predlogom da se zahtev usvoji kao osnovan, a da se presude prvostepenog i drugostepenog suda ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje i odlučivanje.
19. Dana 9. novembra 2020. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 275/2020] odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo podnosilac zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi povredili njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.
21. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi svojim presudama povredili član 248. Zakonika o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu: ZKPK) i da nisu potpuno utvrdili činjenično stanje, iz razloga što, kako navodi: (i) kod priznanja krivice, sud mora da vodi računa o tome da li je okrivljeni shvatio prirodu i posledice priznanja krivice. Ove okolnosti sud utvrđuje tek nakon što je okrivljenog upoznao sa konkretnim posledicama priznanja krivice, kao što su: da je priznanje krivice olakšavajuća okolnost prilikom izricanja kazne, da priznanje krivice za sud znači i kajanje, da se glavni pretres održava bez prelaska na dokazni postupak ako ne postoje dileme oko bilo kog dokaza koji se nalazi u spisima predmeta. Ove informacije optuženi mora da dobije od suda, što u ovom slučaju nije učinjeno; i (ii) da su sudovi, kada su odlučili u ovom krivično-pravnom predmetu, morali da utvrde povrede krivičnog zakona u vezi sa ekspertizama saobraćajnih veštaka i da dođu do pravilnog i tačnog zaključka, uzimajući u obzir činjenicu da nakon što je priznao krivicu, prema njegovim rečima, nisu pravilno ocenjeni dokazi koji su se nalazili u spisu predmeta, što je rezultiralo i krivičnom odgovornošću na njegovu štetu.
22. Prema podnosiocu, čak i pre nego što je pročitana optužnica, on se izjasnio krivim i izrazio žaljenje zbog saobraćajne nesreće koja se dogodila i već na samom početku se izvinio porodici žrtve, i naveo da je to bio prvi put da je došao u sukob sa zakonom. S tim u vezi, podnosilac naglašava da ako postoje dileme oko bilo kog dokaza i sudija nije ubeđen da su sve činjenice utvrđene, onda je sudija pojedinac ili predsednik pretresnog veća dužan da na ročištu, posebnim rešenjem u zapisniku, ne usvoji priznanje krivice.
23. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da je ekspertizom koju je izradio veštak saobraćajne struke, utvrđeno sledeće: *“Nesreći je doprineo i jak vetar koji je srušio znakove, čineći bezbednost mesta nedovoljnom, te da bi u postojećim okolnostima, uz bolju organizaciju, verovatno bilo bolje zaustaviti radove i pustiti traku za promet, ... nisu preduzete odgovarajuće potrebne mere. Proširenje znakova nije bilo dovoljno, naveo je nadzornik rada – pešak D2,*

jer je u tom slučaju bez upozoravajućih zaštitnih znakova radno područje bilo veoma rizično i za dvoje radnika i za učesnike u saobraćaju, što nažalost potvrđuje pojavu nezgode koja opterećuje posebnom odgovornošću kompaniju Bechtel Enka”.

24. Prema podnosiocu zahteva, kada su odlučivali o ovom predmetu, sudovi su morali da utvrde povrede krivičnog zakona u vezi sa ekspertizama veštaka saobraćajne struke i dođu do pravilnog i tačnog zaključka, s obzirom na činjenicu da nakon priznanja krivice nisu pravilno ocenjeni dokazi koji se nalaze u spisima predmeta.
25. Podnosilac zahteva navodi da je Vrhovni sud, pri odlučivanju o zahtevu za zaštitu zakonitosti, izvršio povredu ustavnih prava jer, kako argumentuje: *“Vrhovni sud u slučaju odlučivanja uopšte nije analizirao zahtev osuđenog da pravilno i tačno utvrdi sve dokaze koji se nalaze u spisima predmeta prema stavu 4. člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP”.* Dakle, prema njegovim rečima, Vrhovni sud nije obrazložio odbijanje zahteva za zaštitu zakonitosti i to predstavlja proizvoljnu odluku, koja, po njegovom mišljenju, krši njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje.
26. Podnosilac zahteva dalje navodi: *“pravo na dobijanje obrazložene odluke uključuje obavezu organa vlasti da obrazlože svoje odluke iz razumnih razloga na proceduralnom i materijalnom nivou. Načelo u doktrini pravde kaže da “sudije odlučuju u okviru zakona, kada odlučuju iz pravnih razloga”. Navođenje razloga zahteva uverljiva i dobro konstruisana objašnjenja za odluku donetu u svakom pojedinačnom slučaju, koja treba da sadrže obe: pravne kriterijume i činjenične elemente u prilog odluci”.* S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da ovo predstavlja povredu jednakosti oružja. Podnosilac zahteva se poziva na odluke Suda KI120/10 i KI72/12, ali ne izlaže sličnosti svog predmeta sa ovim predmetima.
27. Podnosilac zahteva takođe naglašava: *“ovakav stav Vrhovnog suda i Osnovnog suda tokom postupka vođenog u ovom slučaju, ima za posledicu da je pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP, prekršeno usled propusta da se saslušaju svedoci – veštaci saobraćajne struke koji su izradili svoje ekspertize i da se izjasne o krivičnoj odgovornosti izazivača saobraćajne nesreće”.*
28. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda: (i) da proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da je došlo do povrede člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP; (iii) da proglasi ništavom presudu Vrhovnog suda Pml. br. 275/2020 od 9. novembra 2020. godine; i (iv) da vrati presudu Vrhovnog suda na ponovno odlučivanje.

Relevantne zakonske odredbe

KRIVIČNI ZAKONIK REPUBLIKE KOSOVO BR. 06/L-074

KRIVIČNA DELA PROTIV BEZBEDNOSTI JAVNOG SAOBRAĆAJA

Član 370.

Ugrožavanje javnog saobraćaja

1. Ko prekrši zakon o javnom saobraćaju ili drumskom prevozu i time ugrozi javni saobraćaj, ljudske živote, fizičku bezbednost i prouzrokuje značajnu imovinsku štetu, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godine.

2. Ko prekrši zakon o drumskom saobraćaju ili drumskom prevozu i time ugrozi železnički, tramvajski, trolejbuski, autobuski ili vodeni saobraćaj ili saobraćaj žičarom i time ugrozi ljudski život, fizičku bezbednost ili imovinu, kazniće se kaznom zatvora u trajanju do pet (5) godina.

3. Ako krivično delo iz stava 1. ili 2. ovog člana prouzrokuje nečiju laku telesnu povredu ili imovinsku štetu od petnaest hiljada (15,000) evra ili veću, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.

4. Ako krivično delo iz stava 1. ili 2. ovog člana prouzrokuje nečiju tešku telesnu povredu ili imovinsku štetu od dvadeset hiljada (20,000) evra ili veću, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do osam (8) godina.

5. Ako krivično delo iz stava 1. ili 2. ovog člana prouzrokuje smrt jednog ili više lica, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od tri (3) do dvanaest (12) godina.

6. Ako je krivično delo iz stava 1. ili 2. ovog člana izvršeno iz nehata, izvršilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanju do jedne (1) godine.

7. Ako krivično delo iz stava 6. ovog člana prouzrokuje nečiju laku telesnu povredu ili imovinsku štetu u iznosu od petnaest hiljada (15,000) evra ili veću, izvršilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godine.

8. Ako krivično delo iz stava 6. ovog člana prouzrokuje nečiju tešku telesnu povredu ili imovinsku štetu u iznosu od dvadeset hiljada (20,000) evra ili veću, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.

9. Ako krivično delo iz stava 6. ovog člana prouzrokuje smrt jednog ili više lica, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do osam (8) godina.

ZAKONIK Br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 248.

Izjašnjavanje o krivici tokom prvog saslušanja

1. Kada okrivljeni prizna krivicu po svim tačkama optužnice shodno čl. 246. ili 247. ovog zakonika, sudija pojedinac ili sudija veća utvrđuje da li:

- 1.1. Okrivljeni razume prirodu i posledice priznavanja krivice;
- 1.2. Okrivljeni je priznanje dao dobrovoljno posle dovoljnih konsultacija sa braniocem, ako okrivljeni ima branioca;
- 1.3. Izjašnjavanje o priznanju krivice je podržano činjenicama u vezi sa slučajem koje su sadržane u optužnici i materijalu koji je prezentovao državni tužilac kao dopunu optužnice koju je okrivljeni prihvatio i u vezi sa bilo kojim drugim dokazom kao što je svedočenje svedoka, koje izvodi državni tužilac ili okrivljeni; i
- 1.4. Optužnica ne sadrži nikakve očigledne pravne greške ili pogrešan prikaz činjenica.

2. Imajući u vidu priznanje krivice okrivljenog, sudija pojedinac ili predsednik veća može da traži mišljenje državnog tužioca, branioca i oštećenog.

3. Ako sudija pojedinac ili predsednik veća smatra da nisu ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana, donosi rešenje kojim odbija priznanje krivice i nastavlja postupak potvrđivanja optužnice kao da nije priznata krivica.

4. Ako sudija pojedinac ili predsednik veća smatra da su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana, donosi rešenje kojim prihvata priznanje krivice okrivljenog i nastavlja sa izricanjem kazne, zakazuje ročište za utvrđivanje stvari od značaja za izricanje kazne ili odlaganje izricanja kazne u čekanju završetka saradnje okrivljenog sa državnim tužiocem.

5. Okrivljeni koji se ne izjasni krivim tokom prvog saslušanja može da se izjasni o krivici u bilo kom trenutku. Svakom okrivljenom koji želi da se izjasni krivim shodno ovom stavu, sudija pojedinac ili predsednik veća održaće saslušanje shodno ovim članom.

Ocena prihvatljivosti zahteva

29. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.

30. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

31. Pored toga, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji utvrđuju:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48.

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49.

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

32. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, da osporava akt javnog organa i da je iscrpeo pravna sredstva u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona. Podnosilac zahteva je dalje razjasnio osnovna prava i slobode koje su mu navodno povredili javni organi, u skladu sa članom 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u roku koji je određen članom 49. Zakona.
33. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti zahteva u skladu sa pravilom 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], potpravilom (2) Poslovnika, koje utvrđuje:
- 2) *“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
34. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *“očigledno neosnovan”* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o *“očigledno neosnovanim navodima”*. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *“četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi, i na kraju, (iv) *“haotični ili nategnuti”* navodi (vidi predmete ESLJP-a *Kemmachev protiv Francuske*, predstavka br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, predstavka br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).
35. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno prilikom ocene da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja koji je sadržan u ovom zahtevu i relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u

- saglasnosti sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagwarantovane Ustavom.
36. U tom svetlu, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili njegova prava zagwarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.
37. Sud primećuje da se navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje zagwarantovanog članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP, odnose na način na koji su redovni sudovi protumačili ZKP u njegovom slučaju. S tim u vezi, on tvrdi da kod priznanja krivice, sud mora da vodi računa o tome da li je okrivljeni razumeo prirodu i posledice priznanja krivice. Ove okolnosti, po njegovim rečima, sud utvrđuje tek nakon što je upoznao okrivljenog sa konkretnim posledicama priznanja krivice, kao što su: da je priznanje krivice olakšavajuća okolnost prilikom izricanja kazne, da priznanje krivice za sud znači i kajanje, da se glavni pretres održava bez prelaska na dokazni postupak ako ne postoje dileme oko bilo kog dokaza koji se nalazi u spisima predmeta. Ove informacije optuženi mora da dobije od suda, što u konkretnom slučaju nije učinjeno. On takođe navodi da su sudovi, kada su odlučili u ovom krivično-pravnom predmetu, morali da utvrde povrede krivičnog zakona u vezi sa ekspertizama veštaka saobraćajne struke i da dođu do pravilnog i tačnog zaključka, uzimajući u obzir činjenicu da nakon što je priznao krivicu, prema njegovim rečima, nisu pravilno ocenjeni dokazi koji su se nalazili u spisu predmeta, što je rezultiralo i krivičnom odgovornošću na njegovu štetu.
38. S tim u vezi, Sud, pre svega, podseća da Ustavni sud nema nadležnost da odlučuje o tome da li je podnosilac bio kriv za izvršenje krivičnog dela ili ne. On nema ni nadležnost da ocenjuje da li je činjenično stanje pravilno utvrđeno, odnosno da ocenjuje da li su sudije redovnih sudova imale dovoljno dokaza za utvrđivanje krivice podnosioca zahteva (vidi, u ovom kontekstu i između ostalog, slučajeve Suda KI128/18, podnosilac zahteva: *Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport A.D., "Adem Jashari"*, rešenje od 28. juna 2019. godine, stav 55; KI62/19, podnosilac zahteva: *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stavovi 56-57; KI110/19, podnosilac zahteva: *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 40).
39. Sud naglašava svoj principijelni stav da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama (zakonitost) koje je navodno izvršio Vrhovni sud ili neki drugi sud niže instance, osim i u meri u kojoj su te greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Sud dalje ponavlja da nije njegov zadatak, prema Ustavu, da postupa kao sud "četvrtog stepena" u odnosu na odluke koje su doneli redovni sudovi. Zapravo, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje su korišćene u njoj; i vidi, takođe, slučajeve Suda KI128/18, gore citiran, stav 56; i KI62/19, gore citiran, stav 58).

40. U tom kontekstu, Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci pred redovnim sudovima, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično ili nepristrasno suđenje (vidi, inter alia, predmet *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava, usvojen 10. jula 1991. godine, i vidi, takođe, slučaj Suda KI110/19, gore citiran, stav 41).
41. Sud će u nastavku ispitati navode podnosioca zahteva primenjujući svoju sudsku praksu i sudsku praksu ESLJP-a u saglasnosti sa kojom je Ustavni sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
42. U odnosu na navode podnosioca zahteva, Sud prvo primećuje da je podnosilac zahteva pred Vrhovnim sudom tvrdio da su sudovi u njegovom slučaju povredili član 248. ZKPK-a, tačnije da nijednim dokazom koji je izveden u prvom i drugom stepenu nije utvrđeno da je on preduzeo radnje izvršenja krivičnog dela.
43. Pored toga, Sud primećuje da su redovni sudovi ispitali sve navode podnosioca zahteva i da su obrazložili svoje odluke na osnovu činjenica i dokaza relevantnih za predmet.
44. U tom smislu, Sud se prvo poziva na relevantne delove presude Osnovnog suda u Prištini, koji je obrazložio sledeće:

“Budući da je okrivljeni u potpunosti priznao krivicu za izvršenje krivičnog dela kao u izreci ove presude, nakon što je prethodno razumeo i obavešten od strane suda u vezi sa prirodom i posledicama priznanja izvršenja krivičnog dela, čije priznanje je učinjeno dobrovoljno, kao i nakon dovoljnih konsultacija sa svojim braniocem, priznanje koje se zasniva na činjenicama u predmetu i materijalnim dokazima sadržanim u optužnici, te da optužnica ne sadrži nikakvu zakonsku povredu ili činjeničnu grešku, Sud je utvrdio da su ispunjeni svi zakonski zahtevi iz člana 248. ZKPRK-a, da se prihvati izjava okrivljenog za priznanje krivice za izvršenje ovog krivičnog dela, i isto je i prihvatio, tako da nije izveo nijedan dokaz kojim bi utvrdio činjenično stanje.

(...)

Iz izjava okrivljenog na početnom ročištu dokazano je da je on datumom, vremenom i mestom kao u izreci optužnice protiv njega, počinio krivično delo za koje se tereti. Priznanje krivice od strane okrivljenog nalazi podršku u dokazima koji se nalaze u spisima predmeta kao što su: Mišljenje sudskog veštaka Dr. Naima Uke od 17.09.2019. godine, Izveštaj o obdukciji od 22.05.2019. godine, Mišljenje veštaka saobraćajne struke od 30.05.2019. godine, Skica mesta događaja i fotodokumentacija koja se nalazi u spisima predmeta.

(...)

Dakle, na osnovu ovih zakonskih odredbi, sud je okrivljenog E.B. proglasio krivim, zbog krivičnog dela, Ugrožavanja javnog saobraćaja prema članu 370 stav 9 i 8 u vezi sa paragrafom 6 i stavom 1 KZRK-a, jer se, u radnjama istog konzumiraju sve odlike ovog krivičnog dela i da je za iste

krivično odgovoran. To je zbog činjenice da je, kako je sam priznao, isti kritičnog dana, iz nehata, prouzrokovao fatalnu nesreću, u kojoj je, pored umiranja jedne osobe, bilo i drugih povređenih, uključujući i sebe, kao i prčinjena znatna materijalna šteta. Na osnovu gore navedenog, sud je odlučio da okrivljenog E.B. proglasi krivim za izvršenje krivičnog dela prema izreci ove presude.”

45. Sud, dalje, primećuje da je Apelacioni sud na navode podnosioca zahteva iznete u žalbi, odgovorio sledeće:

“Apelacioni sud smatra da presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje se pozivaju tužilac i branilac optuženog. Ožalbena presuda ne sadrži druge povrede na koje ovaj sud, u skladu sa odredbama člana 394. ZKPK-a, pazi po službenoj dužnosti, a koje bi uslovile njeno ukidanje. Izreka ožalbene presude je veoma jasna i nije protivrečna samoj sebi ili razlozima navedenim u obrazloženju. U obrazloženju ožalbene presude su jasno opisani inkriminisani elementi optuženog koji čine krivično delo za koje je optuženi oglašen krivim u smislu odredbe člana 365. ZKPK-a, dakle, način na koji je optuženi izvršio inkriminisana dela, dan, mesto i vreme, kao u izreci ožalbene presude, radnje koje sadrže bitne elemente krivičnog dela zbog kojih je pravilno oglašen krivično odgovornim i osuđen na kaznu zatvora”.

46. Pored toga, Vrhovni sud je kao poslednja sudska instanca, obrazložio:

“Prema oceni ovog suda, navodi da presude protiv kojih je podnet zahtev sadrže bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ne stoje, jer je izreka presude prvostepenog suda, potvrđene drugostepenom presudom, jasna, razumljiva, konkretna i ne postoji kontradikcija ni sama sa sobom ni sa prikazanim razlozima. Jasno su opisane inkriminisane radnje osuđenika koje čine figuru krivičnog dela za koje mu je suđeno i za to su dati dovoljni razlozi, koje su pravilno ocenili i prvostepeni i drugostepeni sud. Treba napomenuti da se osuđenik na početnom ročištu 10. oktobra 2019. godine izjasnio da je kriv u prisustvu branioca i nakon dovoljnih konsultacija s njim. Takođe treba napomenuti da presuda koja je sačinjena na osnovu priznanja krivice ne sadrži obrazloženje za ocenu dokaza jer se oni uopšte ne sprovode u ovom pregledu, već sadrži samo ocenu priznanja krivice i ocenu okolnosti koje utiču na vrstu i visinu izrečene kazne. U konkretnom slučaju ovaj sud nalazi da je osuđenik u prisustvu svog branioca izjavio da priznaje krivicu i sud nakon što mu je dao uputstva u smislu člana 246 ZKPK-a, i pošto se uverio da se osuđena osoba izjasnila krivom po svim tačkama optužnice i da su ispunjeni svi uslovi iz člana 248. ZKPK-a, odobrio je priznanje krivice u znak podrške članu 326. ZKPK-a. Tako je osuđeno lice dobrovoljno priznalo krivicu prema tačkama optužnice koje su mu pročitane u prisustvu njegovog branioca sa kojim je konsultovan u vezi sa prednostima predviđenim zakonom u slučaju priznanja krivice, dakle isti je bio potpuno svestan koje radnje priznaje i posledica priznavanja krivice.

(...)

Sve ovo, na osnovu spisa predmeta, dokazuje da je osuđeni bio potpuno svestan svojih prava i posledica priznanja krivice i da je prvostepeni sud s pravom odobrio ovo priznanje krivice, koje je, osim što je dobrovoljno preduzeto, takođe se zasniva na dokazima koji se nalaze u spisima predmeta, koje Apelacioni sud s pravom nalazi u žalbenom postupku. U vezi sa tvrdnjom da u spisu predmeta postoji i saobraćajno veštačenje na osnovu kojeg doprinos (sekundarni) za nesreću ima i Liridon Trena-vozač "B", ovaj sud nalazi da je Apelacioni sud u žalbi ovu činjenicu uzeo u obzir kao olakšavajuću okolnost i odlučio je da preinači odluku o kazni smanjenjem izrečene kazne, dok Vrhovni sud smatra da ovu činjenicu, odnosno nalaz da doprinos (sekundarni) nesreći drži i vozač „B“ Liridon Trena, ne menja pravni položaj osuđenika. Stoga je osuđenik, prema prvom i drugom veštačenju, bio glavni odgovoran za izazivanje nesreće, pa je stoga prvostepeni sud pravilno postupio kada je prihvatio krivicu osuđenog.”

47. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud nalazi da je osporena odluka Vrhovnog suda, u vezi sa odlukama nižestepeni sudova, bila dovoljno obrazložena i da, shodno tome, ispunjava kriterijume obrazložene sudske odluke, utvrđene članom 31. Ustava u vezi sa članom 6.1. EKLJP. Pored toga, Sud primećuje da su redovni sudovi pažljivo ispitali navode podnosioca zahteva u pogledu priznanja krivice i uzimanja ekspertize u obzir, obrazlažući dalje da je podnosilac zahteva priznao krivicu u prisustvu svog branioca, pošto je prethodno razumeo i bio obavešten od strane suda u vezi sa prirodom i posledicama priznanja izvršenja krivičnog dela. Kada je u pitanju uzimanje u obzir druge ekspertize, Sud primećuje da je ova ekspertiza uzeta u obzir i ocenjena od strane Apelacionog suda, kada je i na osnovu nje podnosiocu zahteva preinačena odluka o kazni, pri čemu mu je smanjena kazna koju je izrekao Osnovni sud.
48. Sud se takođe poziva i na stav 4. člana 246. [Izjašnjavanje] ZKPRK-a, koji glasi: *“Sudija pojedinac ili predsednik veća mora da se uveri da okrivljeni razume optužnicu i daje mogućnost okrivljenom da prizna krivicu ili da izjavi da nije kriv [...]”*.
49. Pored toga, Sud podseća i na sudsku praksu ESLJP-a, prema kojoj je dejstvo priznanja krivice to da se o krivičnoj optužbi protiv optuženog odlučuje u skraćenom obliku sudskog ispitivanja, što u suštini predstavlja odricanje optuženih od niza svojih procesnih prava (vidi, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a *Navalnyy i Ofitserov protiv Rusije*, presuda od 4. jula 2016. godine, stav 100). U tom pogledu, Sud naglašava da se podnosilac zahteva, priznavši krivicu za krivično delo za koje je optužen, na glavnom pretresu od 16. oktobra 2019. godine pred Osnovnim sudom, odrekao pojedinih prava zagarantovanih ZKPK-om, što je u skladu i sa sudskom praksom ESLJP-a (vidi slučaj Suda KI70/21, podnosilac *Burhan Tusha*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. juna 2021. godine, stav 50).
50. Sud, shodno tome, utvrđuje da je podnosilac zahteva imao pogodnosti kontradiktornog postupka, i da je mogao u raznim fazama postupka iznositi tvrdnje i dokaze koje je smatrao bitnima za svoj predmet; da je imao priliku delotvorno pobijati tvrdnje i dokaze koje je iznela suprotna strana; da su

redovni sudovi saslušali i ispitali sve njegove tvrdnje koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešenje predmeta; da su činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku detaljno izneseni, te je stoga postupak, sagledan u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, gore citiranu, stavovi 29 i 30; vidi, takođe, slučaj Suda KI22/19, podnosilac: *Sabit Ilazi*, rešenje od 7. juna 2019. godine, stav 42, kao i slučaj Suda KI128/18, gore citiran, stav 58).

51. Prema tome, Sud primećuje da je obrazloženje Vrhovnog suda, pozivajući se na navode podnosioca zahteva o povredi krivičnog zakonodavstva, jasno, i, nakon razmatranja svih postupaka, Sud takođe utvrđuje da postupci pred redovnim sudovima nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi presudu ESLJP-a *Pekinel protiv Turske*, od 18. marta 2008. godine, br. 9939/02, stav 55; vidi, takođe, u ovom kontekstu, između ostalog, slučaj KI22/19, gore citiran, stav 43).
52. Sud, takođe, podseća da podnosilac zahteva tvrdi da su odluke redovnih sudova nezakonite i u suprotnosti sa Ustavom, pozivajući se takođe i na slučajeve Suda KI120/10 i KI72/12.
53. U tom pogledu, Sud primećuje da osim toga što je naveo i citirao slučajeve Suda KI120/10 i KI72/12, podnosilac zahteva nije izložio njihovu činjeničnu i pravnu povezanost sa okolnostima konkretnog slučaja. Sud naglašava da se obrazloženja drugih sudskih odluka moraju tumačiti u kontekstu i u svetlu činjeničnih okolnosti u kojima su donete (vidi, između ostalog i u ovom kontekstu, podnosilac *Arban Abrashi i Lidhja Demokratike e Kosovës* (LDK), stav 275; slučaj KI119/17, podnosilac *Gentian Rexhepi*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. maja 2019. godine, stav 80; i KI115/19, podnosilac *Sadete Jusufi*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. aprila 2020. godine, stav 51; KI192/20, podnosilac *Muhamed Aliu*, rešenje o neprihvatljivosti od 2. avgusta 2021. godine, stav 45).
54. Sud podseća da sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom odluka redovnih sudova ili samo pominjanje članova Ustava nije dovoljno da se izgradi tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrdi takva povreda Ustava, podnosilac zahteva treba da obezbedi obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi slučajeve Suda KI128/18, gore citiran, stav 61; i KI62/19, gore citiran, stav 59).
55. Na kraju, Sud zaključuje da navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešnog tumačenja i primene važećeg zakona predstavljaju (i) navode koji se kvalifikuju kao navodi "četvrtog stepena"; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno stavom (2) pravila 39.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, na osnovu člana 113.1 i 113.7 Ustava, člana 20. Zakona i pravila 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 7. oktobra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani